

**WINTER
FEST
SPILL**

DEN FEMTE ÅRSTID
I BERGSTADEN RØROS
13.-16. MARS 2014

INNHold

PROGRAM

Torsdag	13. mars	26
Fredag	14. mars	29
Lørdag	15. mars	34
Søndag	16. mars	38

Vinterfestspillkontoret	7
Venner av Vinterfestspill i Bergstaden	8
Våre støttespillere	9
Årets kunstnere	10
Hilsen fra kulturministeren	15
Hilsen fra ordfører i Røros kommune	17
Hilsen fra ViBs styreleder	19
Hilsen fra festspillsjef og kunstneriske ledere	21
Welcome to our foreign guests	23
Årets visuelle profil	24
CV Kunstneriske ledere	43
CV Kunstnere	44
Artikkel Snømørkt – Vårt dyre fedreland	61
Artikkel «Eli Sjursdotter» som kammeropera	62
Artikkel «Fra kobbertidens katedraler»	68
Kammer-gåten	70

Ansvarlige redaktører:

Kari Kluge, Tor Espen Aspaas og Bjørn Nessjø

En ledestjerne i kulturkommunen

Røros kommune ble i 2012 og 2013 kåret til årets kulturkommune gjennom Telemarkforsknings kulturindeks, blant annet takket være et stort mangfold av arrangementer.

Med sin profesjonelle organisering og formidling av kunstneriske uttrykk av høy kvalitet har Vinterfestspill i Bergstaden blitt en viktig blomst i arrangementsfloraen vår. Vinterfestspill tar hele kommunen i bruk, og gir oss fantastiske musikkopplevelser i både tradisjonelle og utradisjonelle omgivelser.

Røros kommune er en stolt støttespiller. Vi er glade og takknemlige for at Vinterfestspill i Bergstaden finnes i den lille rare byen vår.

RØROS KOMMUNE

VINTERFESTSPILLKONTORET

På vårt vinterfestspillkontor i RørosBanken avdeling Nilsenhjørnet, finner du sekretariatet, billettsalg og festivalbutikk. Vi selger vinterfestspillpledd, plakater, CDer med årets og tidligere års kunstnere og billetter til alle konsertene. Kontoret er åpent under festspillene fra kl. 09.00–17.00.

Telefon: 72 41 04 20. E-post: roros@vinterfestspill.no
www.vinterfestspill.no

HJELP OSS Å GJØRE VINTERFESTSPILL I BERGSTADEN BEDRE!

På våre hjemmesider www.vinterfestspill.no finner du en lenke til et elektronisk evalueringsskjema for Vinterfestspill i Bergstaden 2014. Her kan du komme med ros, ris og forslag. Undersøkelsen er åpen til og med 31. mars. Takk for hjelpen!

VENNER AV VINTERFESTSPILL I BERGSTADEN

I forbindelse med Vinterfestspill i Bergstaden inviterer vi alle venner av Vinterfestspill i Bergstaden til å gi en gave.

Gir du en gave* til Vinterfestspill i Bergstaden på mellom kr. 500 og kr. 12.500 bidrar du til å støtte driften og blir en del av festspillene. Som en liten takk for gaven får du:

- Miniprogrammet tilsendt i posten i begynnelsen av november
- Rett til å kjøpe billetter en uke før det offisielle billettsalget starter
- Festspillrabatt fra første billett
- Invitasjon til eget arrangement i løpet av Festspillene
- Festspillnoten, Vinterfestspills hovedprogram, tilsendt i posten i forkant av Festspillene
- Være med i trekningen av to fribilletter til FestspillOppen

Gaver til Vinterfestspill i Bergstaden kan innbetales til konto 4280.05.49277. Har du spørsmål eller ønsker bankgiro tilsendt, ta gjerne kontakt med Vinterfestspillkontoret på telefon 72 41 04 20, e-post roros@vinterfestspill.no, eller stikk innom vårt vinterfestspillkontor i RørosBanken avdeling Nilsenhjørnet.

* Gaver til Vinterfestspill i Bergstaden, fra kr. 500 til kr. 12.500, er fradragsberettiget etter Skattelovens §6-50.

VÅRE STØTTESPILLERE

OFFENTLIGE STØTTESPILLERE

Norsk Kulturråd
Sør-Trøndelag Fylkeskommune
Røros kommune

PRIVATE STØTTESPILLERE

«Participant»: Kavlifondet
«Direktør»: NIKI, RørosBanken, Røros Hotell, Scandinavian Business Seating, SVS Holding
«Stiger»: Form til fjells, Røros Tweed
«Erzscheider»: Røros E-verk
«Konstknekt»: Bergstadens Hotel, Coop Røros

STYRET FOR VINTERFESTSPILL I BERGSTADEN

Valgerd Svarstad Haugland – styreleder
Erling Dahl jr. – nestleder
Berte Figenschou Amundsen
Kjell Arne Rokseth
Aud Selboe
Lisa J. Vespestad

LEDELSE

Festspillsjef: Bjørn Nessjø
Kunstneriske ledere: Tor Espen Aspaas og Kjersti Rydsaa
Festspillkontoret: Kari Kluge

ÅRETS KUNSTNERE

KUNSTNERISKE LEDERE:

Kjersti Rydsaa / Tor Espen Aspaas

KONSERTVERTER:

Erling Dahl jr. / Wolfgang Plagge / Aksel Kolstad /
Martin Wåhlberg / Kjersti Rydsaa / Tor Espen Aspaas

ENSEMBLER:

Trio Mediæval
Moskus trio
Oslo Strykekvartett
Philharmonic Wind Players Berlin
Hulbækmo/Jacobsens familieorkester
Trondheim Barokk

UTØVERE:

Hans Marius Andersen (*trompet*)
Tor Espen Aspaas (*klaver*)
Trygve Brøske (*klaver*)
Sophie Dartigalongue (*fagott*)
Fredrik Luhr Dietrichson (*bass*)
Egor Egorkin (*fløyte*)
Øivind Farmen (*akkordeon*)
David Fielder (*sang*)
Anna Maria Friman (*sang*)
Linn Andrea Fuglseth (*sang*)
Ingrid Graftås (*horn*)
Hallgrim Hansegård (*dans/koreografi*)
Christoph Hartmann (*obo*)
Ragnhild Hemsing (*fiolin*)

Matti Hirvonen (*klaver*)
Alf Hulbækmo (*tangentinstrumenter med mer*)
Hans Hulbækmo (*perkusjon med mer*)
Tone Hulbækmo (*sang med mer*)
Hans Fredrik Jacobsen (*blåseinstrumenter med mer*)
Knut Erik Jensen (*klaver*)
Ståle Kleiberg (*komponist*)
Liv Hilde Klokk (*fiolin*)
Aksel Kolstad (*klaver/komponist*)
Sissel Kyrkjebø (*sang*)
Ishay Lantner (*klarinet*)
Anja Lauvdal (*klaver*)
Geir Inge Lotsberg (*fiolin*)
Kjerstin Løvdal (*sang*)
Elisabeth Matheson (*skuespiller*)
Olav Luksengård Mjelva (*fele/hardingfele*)
Berit Opheim (*sang*)
Martin Owen (*horn*)
Marcus Paus (*komponist*)
Wolfgang Plagge (*klaver/komponist*)
Kjersti Rydsaa (*cello*)
Erik Rydvall (*nyckelharpe*)
Are Sandbakken (*bratsj*)
Bergmund Skaslien (*bratsj*)
Heidi Skjerve (*jazzsang*)
Øystein Sonstad (*cello*)
Knut Stiklestad (*bass*)
Mona Strand (*modist*)
Rut Tellefsen (*skuespiller*)
Lydia Hoen Tjore (*sopran*)
Ailish Tynan (*sopran*)
Katrine Øigaard Sonstad (*kontrabass*)

Noe godt for en god sak!

Kavlifondet eier Kavli og Q-Meieriene, og overskuddet fra virksomheten går til gode humanitære, kulturelle og forskningsmessige formål.

Kavlifondet samarbeider med musikkmiljøer i hele Norden om talentutvikling, musikkfestivaler og gode kulturopplevelser. Vi ønsker særlig å hjelpe utøvere som er unge og talentfulle. Gjennom Vinterfestspill vil flere unge utøvere stå side om side med anerkjente nasjonale og internasjonale utøvere.

Kavlifondet støtter Vinterfestspillene med stor stolthet!

Velkommen til Kavlikonserten i Røros kirke lørdag 15. mars kl. 18!

Les om oss på kavlifondet.no, og følg oss på Facebook.

Kavlifondet
O. Kavli og Knut Kavlis Allmenntilgitte Fond

HILSEN FRA KULTURMINISTEREN

Foto: Ilja C. Hendel

Bak Vinterfestspillene ligger et tydelig ønske om å spre musikkglede. Gjennom mange år med festspill på dugnad har Røros vist seg å være en solid nasjonal kulturarena for musikk. Vinterfestspillene kombinerer kammermusikk, folkelig humor, begeistring og glede.

I fire dager setter festivalen sitt preg på byen, og fyller hjerter og hoder med herlige toner og flotte sanseintrykk. Vinterfestspillene presenterer i år nok en festival i elegant balanse mellom tradisjon og nyskaping, både i form og innhold.

Musikkopplevelsene blir forsterket og beriket av den fysiske og innholdsmessige tilknytningen til omgivelsene – i vakre Bergstadens Ziir, Storstuggu eller RørosBanken. Hotell, menighetshus og museum åpner sine dører for solister i verdensklasse, til nyskapende og gjenkjennende møter mellom engasjerte utøvere og takknemlige publikummere. Her får også folkemusikk og jazz et kammeransikt, i en by med status fra 1972 som en av verdens viktigste kulturmiljøer. Tilreisende kommer til Røros og står i kø for påfyll av smektende toner og smeltende snø i «den femte årstiden». Vinterfestspill i Bergstaden gir dem ikke bare det de vil ha, men også det de ikke visste at de ville ha.

I glede over den mangeårige innsatsen, gjestfriheten og de kunstneriske resultatene ønsker jeg lokale ildsjeler og medarrangører, utøvere og frivillige hjelpere lykke til med Vinterfestspill 2014!

HILSEN TIL VINTERFESTSPILL

Nok en gang vil «fjellets katedral», Bergstaden Ziir, danne rammen om dager fylt med vakre toner og ord, skjenket oss fra utøvere på et veldig, veldig høyt kunstnerisk nivå. Sola har også kommet litt høyere på himmelen og dens varme stråler er med og forbereder fjellet til den femte årstid, en årstid man kun finner i og rundt verdensarven Røros Bergstad.

Fra Marianne Thorsen har stafettpinne med kunstnerisk lederskap gått tilbake til ekteparet Kjersti Rydsaa og Tor Espen Aspaas. Jeg er sikker på at de både vil videreføre og foredle den kulturelle kvalitet og det kulturelle spenn som har vært med og preget denne spesielle årstiden. Vi gleder oss til å ta del i den spennende menyen de har lagt opp til! Ekstra gledelig er det at Hennes Majestet Dronning Sonja, igjen har sagt ja til å være med oss på åpningen av festspillene. Vi ser veldig frem til nok en gang å få kongelig besøk og ikke minst å få presentert den flotte nyoppussede kirken vår!

Vinterfestspill i Bergstaden er et av de virkelig store arrangementene i vår kommune, og føyer seg inn i en rekke av tilstelninger og opplevelsestilbud som til sammen gjør at Røros kommune nok en gang er blitt kåret til landets beste kulturkommune! Dette hadde ikke vært mulig uten den store frivillige innsatsen til dere som hver gang stiller opp for å løse små og store oppgaver, og som er helt avgjørende for å få et vellykket resultat. Tusen, tusen takk til dere alle! På vegne av Røros kommune vil jeg få ønske kunstnere, arrangører og ikke minst alle dere tilreisende, hjertelig velkommen til noen fantastiske dager her oppe på fjellet, hvor både kulinariske og kunstneriske opplevelser vil stå i kø! La den femte årstid få gi nødvendig næring til både kropp og sjel!

VELKOMEN TIL VINTERFESTSPEL 2014

Foto: Sturibsen

Velkomen til det 16. vinterfestspel og den femte årstid, ei årstid for påfyll av gode kulturopplevingar. Som alltid har vi eit program av svært høg kvalitet og med stor variasjon. Vi har nesten tretti ulike arrangement med over førti ulike kunstnarar frå inn- og utland å velja mellom. Vi har nytt og gammalt, inklusive sju urframføringar. Her er det noko for einkvar smak! I år vil H.M. Dronning Sonja på ny helse til Vinterfestspela, som i 2001. Stort betre kan det ikkje bli!

Tor Espen Aspaas og Kjersti Rydsaa er på nytt kunstnarlege leiarar. Dei har eit godt nasjonalt og internasjonalt nettverk, og det ser vi av programmet. Vi er veldig glad for den innsatsen dei atter ein gong utfører for Vinterfestspela. Andre namn som og bør nemnast, er festspelsjef Bjørn Nessjø som saman med Kari Kluge har lagt ned ein stor innsats med å organisera festivalen. Konsertvertane gir oss eit innblikk i musikken som gjer opplevingane våre enno betre. Vi i styret er imponert over kva administrasjonen og kunstnarlege leiarar får ut av pengane dei får over. Budsjettet er ikkje stort, men kvar krone blir maksimalt utnytta. Vi sender ein stor takk til alle dei kulturengasjerte sponsorane våre, Norsk Kulturråd, Kavlifondet, Sør-Trøndelag Fylkeskommune, Røros Kommune, NIKI, Scandinavian Business Seating, RørosBanken, Røros Hotell, SVS Holding, Form til fjells, Røros Tweed, Røros E-verk, Bergstaden Hotell og Coop Røros. Vi takkar og eit trufast og begeistra publikum som møter opp år etter år. I tillegg vil eg takka alle som bur på Røros. Takk for den frivillige innsatsen de yter og takk for at de tar så herleg imot oss som kjem tilreisande.

Hjarteleg velkomne til alle!

VELKOMMEN TIL VINTERFESTSPILL OG VANDRINGSÅRET 2014

1814, 1914, 2014. Årstall som i Norges- og verdenshistorien betegner brudd, oppbrudd, vandring, søken – men også hjemkomst og overgang til noe nytt. Årstall som både musikalsk og idéhistorisk vil inspirere og prege Vinterfestspill i Bergstadens sekstende år: et vandringsår, både oppbrudd og hjemkomst, underveis mot uventede erfaringer og nye horisonter, men med mye kjent og kjært i ryggssekken.

Vi inviterer også i år til ekte, nære og rause møter mellom mennesker og musikk. Kammermusikken er som alltid selve det bankende hjertet i Vinterfestspillprosjektet – hjertekammermusikken. Repertoaret favner alt fra middelaldermesser via tidlig nordisk barokk og romantikk fram til vår egen samtid, representert med hele sju urframføringer. Ut fra denne pulserende kjernen forgrenes et bredt spekter av sjangre, stiler, kunst- og uttrykksformer. 2014 blir et år for nære koblinger mellom ord, musikk, bilde og bevegelse; for eksempel tror vi øyet kan høre det øret ikke ser (og omvendt) i de nykomponerte lydbildene inspirert av profilerte Rørosmalere.

Vinterfestspill i Bergstaden og alt som skjer disse dagene har Røros som grunnforutsetning og felles klangbunn: en unik resonanskasse for overtonene fra materiell og immateriell verdensarv! Et storstilt samspill av samstemte krefter muliggjør disse fire døgnene med sine tretti enkeltbegivenheter; her bidrar en lang rekke lojale og sjenerøse støttespillere, flere enn førti kunstnere på nasjonalt og internasjonalt toppnivå, et stort antall frivillige bak scenen og et fulltallig, medskapende publikum hvor nettopp DU er den viktigste av alle for å få festen på plass mellom vinter- og -spill.

Hjertelig velkommen til store opplevelser, undring og vandring i verdenskulturminnet Røros og den femte årstid: musikken!

Foto: Nils-Petter Aaland

Kjersti Rydsaa, *kunstnerisk leder*

Foto: Terje Alere

Tor Espen Aspaas, *kunstnerisk leder*

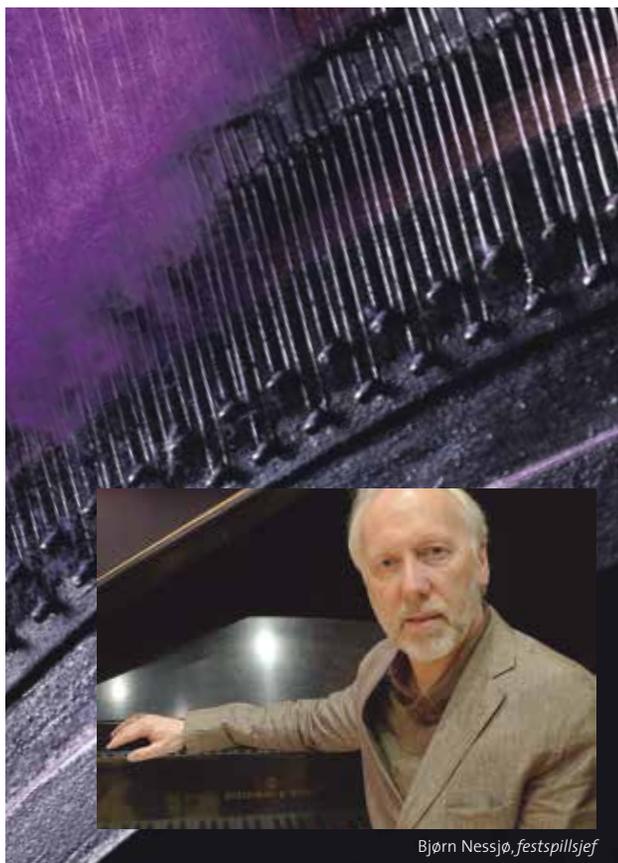
WELCOME TO THE 16TH WINTER CHAMBER MUSIC FESTIVAL IN RØROS – A YEAR OF WANDERLUST

1814, 1914, 2014... In World and Norwegian history (the latter celebrating the bicentennial of its Constitution in 2014) these years are associated with revolt, departure and transition. They also, however, signify home-coming and transformation. These dates will inspire and influence the sixteenth Winter Chamber Music Festival in Røros, both musically and conceptually: a year of wanderlust, of seeking new experiences and approaching unknown horizons, though keeping much of the familiar and best-loved close to heart along the way.

Again we invite you to join us in genuine, intimate and generous musical encounters. The carefully selected repertoire, performed by first-rate artists, spans five centuries and embraces vocal masses from the Middle Ages via Nordic baroque and Romantic highlights leading all the way up to the contemporary. The latter is represented with no less than seven premieres – including a brand new opera. This year's festival will also explore music's relation and nexus to other fine arts, to literature, dance and painting, in an attempt to transcend the boundaries of genre and the various modes of human expression.

The common denominator for all events is, as always, the uniqueness of Røros, our baroque mining town proudly listed as a World Heritage Site by UNESCO. This city provides us with the sympathetic strings of history and constitutes an ideal sounding board for the material and the immaterial world heritage resonating throughout these four festival days!

A warm welcome to the sixteenth Winter Chamber Music Festival in Røros!

Bjørn Nessjø, *festspillsjef*

ÅRETS VISUELLE PROFIL

Form til fjells ønsket å utvikle fotografier for årets profil og tema. Fotografier som tar oss nært inntil instrumentets energi og dets vibrasjoner. Vibrasjoner som utvikler en sky av partikler som fryses inn i et mikroskopisk kort og uforutsigbart øyeblikk. Et øyeblikk som glir inn i evigheten med sin helt unike identitet og egenart.

År er som øyeblikk; 1714, 1814, 1914 og 2014. De haster avgårde og fryses inn i evigheten. Vi visualiserer bevegelser, moment, oppbrudd og brudd. Energi, varme, uforutsigbarhet og intimitet. Vi skaper samspill mellom det bestandige og det flyktige. Vi blir servert et nytt og helt unikt lydbilde. Lydbildet skaper en egen visuell signatur som aldri vil forsvinne. Vi ser resultatet av en musikalsk og lidenskapelig handling; et strøk, et anslag, et pust, en bevegelse.

Partiklene er sterke, varme og fargerike. De gir umiddelbart inntrykk av å være på vei til noe annet. En kortvarig reise, uten at vi helt vet den nøyaktige destinasjonen. Partiklene symboliserer stjerneklar vinternatt på Røros. Ledestjerner som bringer oss trygt mellom de intime sceneromene, hvor lydene resonerer under engelens gjestmilde basun.

Det er fest og musikk, vi ønsker å overraske og begeistre med årets visuelle uttrykk!

Takk til Røros kulturskole, Ålen musikkorps og Ove Testad for lån av instrumenter til årets visuelle profil.

1 Vinterfestspill i tre akter **200,-**

Matinévandring i bergstadens gater.
Vandreguide og konsertvert: *Aksel Kolstad*.

13.00 W.A. Mozart: Strykekvartett nr. 14 i B-dur "Jaktkvartetten", KV 458. **Frost**

I. Allegro vivace assai
II. Menuetto – Trio
III. Adagio
IV. Allegro assai
Lettere vandrehistorier fra kvartetten piknikkurv...
Oslo Strykekvartett.

14.00 C. Nielsen: Kvintett for fløyte, obo, klarinett, horn og fagott, op. 43. **Sangerhuset**

I. Allegro ben moderato
II. Menuet
III. Preludium – Tema con variazioni
Philharmonic Wind Players Berlin.

15.00 "Pengegalopp" – 30 dyrebare minutter med folkemusikk. **RørosBanken**

Trio Mediæval, Ragnhild Hemsing, Rydvall/Mjelva.

Fri entré**2 Med fakkel og timeglass** kl. 18.00 i Røros Kirke **300,-**

(NB! Dørene stenger presis)

Intrada.
Tor Espen Aspaas.

Wolfgang Plagge: "Basunengelens fanfare" (urframføring).
Hans Marius Andersen.

Lydbilde I – Harald Sohlberg (1869-1935): "Efter snestorm. Lillegaten Røros" (1903).

Musikk: *Wolfgang Plagge* (urframføring). *Hans Marius Andersen,*
Wolfgang Plagge og *strykerensemble.*

Åpning av Vinterfestspill i Bergstaden 2014.

H. M. Dronning Sonja

Anon.: "Salve mater misericordiae".

Trio Mediæval.

D. Sjostakovitsj: *Andante* fra Klaverkonsert nr. 2, op. 102.

Tor Espen Aspaas, Martin Owen, Oslo Strykekvartett, Katrine Øigaard Sonstad.

M. Mussorgskij: "Fra landsbyen"

Philharmonic Wind Players Berlin.

J.S. Bach: "Sei solo" for fiolin (1714). Koreografi: *H. Hansegård.*

Ragnhild Hemsing og Hallgrim Hansegård.

F. Schubert: "Gretchen am Spinnrade" (1814) og "Die junge Nonne".

Ailish Tynan og Matti Hirvonen.

M. Ravel: *Modéré* fra Trio for fiolin, cello og klaver (1914).

Ragnhild Hemsing, Kjersti Rydsaa og Wolfgang Plagge.

W. Stenhammar: Fantasi i h-moll, op. 11 nr. 1.

Matti Hirvonen.

W. Stenhammar: Fra Strykekvartett nr. 5 i C-dur "Serenade", op. 29.

II. Ballata: Allegretto scherzando (Variationer över visan om Finn Komfusenfej)
Oslo Strykekvartett.

Johan Falkberget: "Glück auf! Guds fred!"

Elisabeth Matheson.

C.G. Sparre Olsen/Johan Falkberget: "Bergmanns-Salme".

Trio Mediæval, Olav L. Mjelva, Erik Rydvall, Oslo Strykekvartett og allsang.

Tredje og fjerde vers, allsang:

*Å, da forsvinder angst, gråt som dugg fra tørre enge,
vår sjel alene trengte Guds lyse stav og vise råd.*

Her vi, som trell med vogn og stut, i Zions ørken stride.

Ved karmen håpet ride, det trøstefulde sendebud.

Konsertverter: *Tor Espen Aspaas og Erling Dahl jr.*

Å gjøre verden til et bedre sted å sitte!

Scandinavian Business Seating er et internasjonalt selskap innen markedet for arbeidsstoler, kantine og konferansestoler. Konsernet eier de skandinaviske merkevarene HÅG, RH og RBM. Scandinavian Business Seating har totalt ca 480 medarbeidere i 10 land, og sammen jobber de for å virkeliggjøre selskapets visjon: «Å gjøre verden til et bedre sted å sitte!».

Den største produksjonsenheten i selskapet ligger på Røros. Ved fabrikken på Røros jobber det 180 dyktige medarbeidere, og dette gjør SB Seating til en meget viktig hjørnesteinsbedrift for Røros og hele Fjellregionen. SB Seating ønsker å være en viktig aktør i utviklingen av Røros og Fjellregionen, og det er derfor naturlig for oss å støtte opp om Vinterfestspillene.

SCANDINAVIAN
BUSINESS SEATING

- 3 FestspillOpp** kl. 20.30 Storstuggu, Falkbergetsalen **800,-**
Aperitiff serveres fra kl. 20.15. Storslagen tapasbuffet og musikkmeny!
Festspillutøvere på podiet:
Ragnhild Hemsing og Hallgrim Hansegård, Hans Marius Andersen og Wolfgang Plagge, Aksel Kolstad, Storstrykernes tangoensemble, Hulbækmo/Jacobsens familieorkester...
Toastmastere: *Erling Dahl jr. og Tor Espen Aspaas.*

FREDAG 14. mars 2014

- 4 Musisk fostring 1** kl. 10.00 i Sangerhuset **Fri entré**
Oppvåkning for øre og kropp – lett morgengymnastikk og sjelsbevegelse til levende musikk. For alle fra 8 – 80 år.
Aksel Kolstad med venner.
- 5 Konsertforedrag 2014** kl. 11.00 i Storstuggu, Falkbergetsalen **175,-**
"Johann Sebastian-evangeliet." Om mannen, musikken og gåten Johann Sebastian Bach (1685-1750).
Tor Espen Aspaas.
- 6 Mesterklasse** kl. 12.30 i Storstuggu, Falkbergetsalen **150,-**
Unge stortalenter spiller og får respons fra mestrene *Martin Owen og Wolfgang Plagge.*
Ingrid Graftås, horn:
F. Strauss: Fra Hornkonsert i Ess-dur, op. 8
Hans Marius Andersen, trompet:
J. N. Hummel: Fra Trompetkonsert i Ess-dur (1803)
I samspill med *Knut Erik Jensen* på klaver.

Støtter sprudlende talenter!

- Som en av initiativtakerne til etableringen av Vinterfestspill i Bergstaden er det en glede å se at kammermusikkfestivalen har vokst seg til det arrangementet det har blitt til i dag, sier Torgeir Mjør Grimsrud i NIKI AS. - Det er spesielt spennende å følge de unge talentene som år etter år beveger publikum, og vi anbefaler Mesterklasse der stortalentene Ingrid Graftås på horn og Hans Marius Andersen på trompet spiller og får respons fra Martin Owen og Wolfgang Plagge. Så bli derfor med fredag og la deg imponere av ungt talent i Storstuggus Falkbergetsal!

NIKI

Niki as, postboks 2303, Solli, 0201 Oslo

- 7** **Storveis videre underveis!** kl. 14.00 i Storstuggu, Falkbergetsalen **150,-**
Gjenhør med Hans Hulbækmo og hans prisbelønte ensemble *Moskus trio*.
Anja Lauvdal, Fredrik Luhr Dietrichson og Hans Hulbækmo.
- 8** **Vandrerens** kl. 18.00 i Røros Kirke **275,-**
"Dort, wo du nicht bist, dort ist das Glück...".
Om vandrerens som romantisk karakter og det å være underveis.
Lydbilde II – Olav Dille (1933 –): "Midt imot" (1991)*.
Musikk: *Wolfgang Plagge* (urframføring).
Philharmonic Wind Players Berlin og komponisten.
- J.W. von Goethe: "Wanderers Nachtlied II" i norsk gjendiktning av Hartvig Kiran.
Elisabeth Matheson.
- F. Schubert: "Wanderers Nachtlied II".
Ailish Tynan og Matti Hirvonen.
- F. Schubert: "Der Hirt auf dem Felsen", D. 965.
Ailish Tynan, Ishay Lantner og Matti Hirvonen.
- J. Françaix: "L'heure du berger".
Philharmonic Wind Players Berlin og Knut Erik Jensen.
- T. Tranströmer: "Schubertiana".
Elisabeth Matheson og Tor Espen Aspaas.
- F. Schubert: "Der Wanderer".
Ailish Tynan og Matti Hirvonen.
- F. Schubert: Fantasi i C-dur "Wanderer-Fantasie", op. 15 (D. 760)
(Nonettversjon av Wolfgang Renz).
Allegro con fuoco ma non troppo – Adagio – Presto – Allegro
Egor Egorkin, Christoph Hartmann, Ishay Lantner, Martin Owen, Sophie Dartigalongue, Liv Hilde Klokk, Are Sandbakken, Kjersti Rydsaa og Katrine Øigaard Sonstad.
- Konsertvert: *Erling Dahl jr.*

*Stor takk til Anne-Karin Tønset Wendelbo for sjenerøst utlån av Olav Dilles maleri!

9 Sissel i Ziir kl. 21.00 i Røros Kirke **450,-**

Sissel Kyrkjebø med gode musikervenner blant vinterfestspillartistene går på søk i den norske sangskatten. Sopranen *Lydia Hoen Tjore* er Sissels spesielle gjest. Musikalsk tilrettelegging og arrangementer av pianist *Trygve Brøske*.

10 På vei til sengs med Aksel kl. 22.30 i Sangerhuset **150,-**

"The *Aksel Kolstad* solo show". Humor, alvor, vakre og rabiate nattasanger før tannpussen. Salg av nightcap/gurglevann!

En stolt bidragsyter!

En Bergstad som yrer av mangfoldig kulturliv er til glede for alle. Samspillet mellom RørosBanken og Vinterfestspill i Bergstaden har vedvart siden tonene fra den femte årstid lød for første gang på Røros i 1999. Siden har arrangementet vokst til å bli en kunstnerisk og arrangementsmessig suksess som krever stor innsats fra de rundt 70 frivillige.

Vi ønsker kunstnere, kunder og publikum velkommen til «Pengegalopp» – 30 dyrebare minutter med folkemusikk, i våre lokaler i Kirkegata.

Vel møtt til den femte årstid på Røros!

RørosBanken
siden 1842

11 Musisk fostring 2 kl. 10.00 Rørosmuseum **Fri entré**

Oppvåkning for øre og kropp – morgengymnastikk, sjelsbevegelse og basis hallingkurs til levende musikk.

Hallgrim Hansegård med venner.

Kammers-Kammers

ViBs tradisjonsrike musikalske kjedereaksjon feier på nytt gjennom intime kammermusikklokaler i sentrum av bergstaden.

400,-

12 12.00 Rørosmuseum, deretter til Menighetshuset og Sangerhuset.

Hansegård, Rydvall/Mjelva og Trio Medizæval.

13 12.00 Sangerhuset, deretter til Rørosmuseum og Menighetshuset.
"Ønskekonsert 2014".

Ragnhild Hemsing, Ailish Tynan, Matti Hirvonen, Christoph Hartmann.

Konsertvert: *Tor Espen Aspaas.*

14 12.00 Menighetshuset, deretter til Sangerhuset og Rørosmuseum.

Oslo Strykekvartett.

15 Hulbækmo/Jacobsens familieorkester kl. 16.00 i Sangerhuset **100,-**

Familieforestilling med

Alf, Hans, mor Tone Hulbækmo og far Hans Fredrik Jacobsen.

Velkommen inn i familien Hulbækmo/Jacobsens frodige og lekne musikalske univers! Sammen har de vært på reiser verden over og blitt inspirert. Noe av dette vil dukke opp i konserten, men det blir også musikk fra hjemlige trakter og musikk komponert av hver og én av dem. Her er det plass til både samspill og individuelle prestasjoner, som i familier flest!

16 Rop og etterklang Kavlikonserten 2014 kl. 18.00 Røros Kirke **275,-**

Johan Falkberget: Fra "Den fjerde nattevakt".

Harald Sohlbergs egne ord om maleriet "Natt".

Elisabeth Matheson.

Lydbilde III – Harald Sohlberg (1869–1935): "Natt" (1904).

Musikk: *Erich W. Korngold*: Fra "Die tote Stadt".

Wolfgang Plagge.

C. Debussy: "Clair de lune" (første versjon).

G. Fauré: "Après un rêve".

C. Saint-Saëns: "Violons dans le soir".

Ailish Tynan, Ragnhild Hemsing og Matti Hirvonen.

Ståle Kleiberg: "Ruf und Nachklang" – klaversonate i to satser. (Urframføring.)

Verket er komponert med støtte fra Norsk Kulturråd.

Knut Erik Jensen.

L. van Beethoven: Septett i Ess-dur, op. 20 (1800).

I. Adagio – Allegro con brio

II. Adagio cantabile

III. Tempo di Menuetto

IV. Tema con Variazioni – Andante

V. Scherzo: Allegro molto e vivace

VI. Andante con moto alla marcia – Presto

Ishay Lantner, Martin Owen, Sophie Dartigalongue, Geir Inge Lotsberg,

Are Sandbakken, Øystein Sonstad og Katrine Øigaard Sonstad.

Konsertvert: *Wolfgang Plagge.*

17 Snømørkt – fortelling og konsert kl. 21.00 i Røros Kapell **200,-**
En historie om motstandskamp og livsvilje.
Av og med *Elisabeth Matheson*. Musikk: *Terje Bjørklund*.
(Satsene Snøkrystallar og Brevet: *Bergmund Skaslien*.)
Musikere: *Heidi Skjerve, Bergmund Skaslien og Øivind Farmen*.

KYRIE: "Herre, miskunne deg over oss"
Gud signe vårt dyre fedreland – Tormod

GLORIA: "Ære være Gud i det høgste. Og fred på jorda..."
Vår Gud han er så fast en borg – Motstand

BENEDICTUS: "Velsigna vere han som kjem i Herrens navn"
Bånsull – Draum

CREDO: "Eg trur på ein gud..."
Det landet du ligg i vil eg gje deg – Snøkrystallar

SANCTUS: "Heilag, heilag, heilag"

AGNUS DEI: "Guds lam, som tek bort syndene i verda..."
Rim over myran – Brevet – Østrungen

18 Nattsyn kl. 22.30 i Røros Kirke **150,-**
S. Barber: Nocturne (Homage to John Field), op. 33 (1959).
S. Rakhmaninov: Sonate nr. 2 i b-moll, op. 36 (1913, revidert 1931).
Allegro agitato – Non allegro – Allegro molto
Tor Espen Aspaas.

Anon. England, 1300-tallet: Fra "A Worcester Ladymass".
Kyrie
Gloria
Benedicta/ Virgo dei genitrix
Credo*
Felix namque
Salve rosa florum
Grata iuvencula
Sanctus
Agnus dei
Benedicamus domino*

*Komponert til Trio Mediæval av Gavin Bryars, f. 1943
Trio Mediæval.

Konsertvert: *Erling Dahl jr.*

- 19 Solrenningskonsert** kl. 09.00/09.30 i Storstuggu
En fullkommen start på dagen med god frokost, levende musikk og poesi i skjønn forening.
Programmet presenteres fra podiet av morgenfriske kunstnere!
Erik Rydvall, Olav L. Mjelva, Elisabeth Matheson, Ragnhild Hemsing, Kjersti Rydsaa, Tor Espen Aspaas, Aksel Kolstad og Philharmonic Wind Players Berlin.
- 09.00 Solrenningskonsert med frokost **250,-**
09.30 Solrenningskonsert uten frokost **150,-**
- 20 Festspillgudstjeneste** kl. 11.00 i Røros Kirke **Fri entré**
Sogneprest *Vivi Schwencke Johnsbråten* forretter og organist *Stephen Hicks* spiller. Gjennomkomponert gudstjeneste med musikalske innslag fra *Rydvall/Mjelva.*
- 21 Kven skal lære han Ivar å lesa?** kl. 12.30 i Sangerhuset **150,-**
Foredrag om språkfornyeren og dikteren Ivar Aasen med allsang og musikk av Edvard Grieg.
Av og med *Rut Tellefsen.*
Klaver: *Tor Espen Aspaas.*
- 22 Eli Sjursdotter** kl. 14.30 i Storstuggu, Falkbergetsalen **200,-**
Kammeropera over scener fra Johan Falkbergets roman.
(Konsertant urframføring. Varighet cirka 50 minutter.)
Libretto: *Ola Jonsmoen.*
Komponist: *Marcus Paus.*
Kjerstin Løvdaal, David Fielder, Knut Stiklestad, Trio Mediæval, Ishay Lantner og Knut Erik Jensen.

- 23 Fra kobbetidens katedraler** kl. 17.00 i Røros Kirke **275,-**
Lydbilde IV– Christer Tamnes Tronsmed (1980–): "Natt" (2013)*.
Musikk: *Aksel Kolstad* (urframføring).
Christoph Hartmann, Kjersti Rydsaa og komponisten.
- Fra kobbetidens katedraler – En nordeuropeisk pilegrimsreise mellom barokke lyd-katedraler. Spillende leder og konsertvert: *Martin Wählberg.*
- Christian Geist (1650-1711): Quis hostis in coelis
Skapa i mig Gud ett rent hjärta
- Vincenzo Albrici (1631-1695): Sinfonia à 6
- Pierre Verdier (1627-1706): Christus är mitt lijf
- Chr. Geist: Domine in virtute
- Dietrich Buxtehude (1637-1707): Fra "Membra Jesu Nostri": Ad manus
- V. Albrici: Fader Vår
- D. Buxtehude: Heut triumphieret Gottes Sohn, BuxWV 43
- Vox Nidrosiensis*
Sopraner: *Ingeborg Dalheim, Hilde Gjermundsen.* Alt: *Ebba Rydh.*
Tenor: *Øystein Stensheim.* Bass: *Halvor F. Melien*
- Trondheim Barokk*
Fiolin: *Sophie Iwamura, Oda Habbestad.* Bratsj: *Verona Rapp.* Viola da gamba: *Malu Gabard.* Cello: *Martin Wählberg.* Bass: *Jostein Brødreskift.* Orgel: *Arve Stavran.*
- Teorbe: *Erik Skanke Høvsøien.* Trompet: *Mark Bennett, Hans Petter Stangnes.*
Slagverk: *John Ivar Knutzen*
- *Stor takk til Christer Tamnes Tronsmed for sjenerøst utlån av sitt eget maleri!
- 24 VinterNachspiel** kl. 19.30 i Sangerhuset **150,-**
Uhøytidelig og løssluppet etterpålåg!
Artister og program annonseres ved konsertstart.

Med kjærlighet til Røros!

Røros Hotell er Rørosregionens største hotell, med 157 komfortable rom. Vårt fantastiske kjøkken serverer lokal mat og vi vil gjerne invitere alle feststemte Vinterfestpilldeltakere til å oppdage vår nyåpnede à la carte restaurant Brassieriet med egen vinbar!

Hotellet ligger midt i Verdensarven Røros med flotte turmuligheter rett utenfor døra. Røros Hotell har vært stolt samarbeidspartner med Vinterfestspill helt siden begynnelsen og vi er nå svært glade for å se at vårt samarbeid har bidratt til å utvikle et bærekraftig arrangement med stor betydning for både næringsliv, lokalbefolkning og tilreisende.

Vi gleder oss til å få hilsen velkommen til FestspillOpp den 13. mars!

RØROS HOTELL

An-Magrittsvei
7374 Røros

Tlf. :: +47 72 40 80 00
Faks :: +47 72 40 80 01

post@roroshotell.no
www.roroshotell.no

Sør-Trøndelag fylkeskommune støtter regional kultur

Vinterfestspill i Bergstaden – en musikkopplevelse av høy kunstnerisk kvalitet i vakre, vinterlige omgivelser.

SØR-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

KREATIVE TRØNDELAG

Foto: Nils-Petter Aalund

KJERSTI RYDSAA
(*cello*)

www.vinterfestspill.no/kunstnere

Etter utdanningen ved Norges musikkhøgskole var hun frilans- og orkestermusiker i samtlige norske orkestre og i årene 1998-2001 fast solocellist i Tromsø Symfoniorkester. Ettertraktet og passionert studio, teater- og kammermusiker, i det senere også barokkcellist. Blant initiativtagerne og sammen med Tor Espen kunstnerisk leder for Vinterfestspill i Bergstaden 1999-2008.

Foto: Torje Alerø

TOR ESPEN ASPAAS
(*klaver*)

www.pianisten.no

Professor ved Norges musikkhøgskole, en av de mest profilerte pianistene og musikkformidlerne her i landet. Beethoven-forsker med 10 CDer bak seg og tildelt en rekke priser. Jevnlig solist med symfoniorkestre i inn- og utland. USA-debut med recital i Carnegie Hall mars 2013. Blant initiativtagerne og sammen med Kjersti kunstnerisk leder for Vinterfestspill i Bergstaden 1999-2008.

Foto: Benjamin Estberg

AILISH TYNAN
(sopran)

www.ssartists.co.uk/artist/ailish-tynan

Irsk stjernesopran. Opptrer med ledende dirigenter og orkestre ved store scener som Covent Garden, Glyndebourne og La Scala. Vunnet BBC Cardiff Singer of the World Rosenblatt Recital Prize samt vært BBC New Generation Artist.

Foto: Peter Knutsen

MATTI HIRVONEN
(klaver)

www.mattihirvonen.com

En av Europas ledende spesialister på kammermusikk og vokalakkompagnement. Professor i akkompagnement ved Norges musikkhøgskole. Utdannet ved Sibeliusakademiet i Helsingfors og ved Kgl. Musikhögskolan i Stockholm.

HANS MARIUS ANDERSEN
(trompet)

www.hansmarius.com

Har sine musikalske røtter i brassband-bevegelsen og begynte 5 år gammel i skolekorps. Studerer ved Barratt Due Musikkinstittutt. I oktober vant han NM for solister i regi av Norges Musikkorps Forbund. Kavlimusiker under ViB 2014.

Foto: Atori Mattsson

RYDVALL/MJELVA

Et møte mellom nasjonalinstrumentene hardingfele og nyckelharpe! Erik og Olavs duosamarbeid har resultert i det kritikerroste debutalbumet «Isbrytaren»; stemningsfull, dansbar og fengende musikk i samspill som slår gnister.

ERIK RYDVALL (nyckelharpe)

www.nordicmusic.nu

Profilert svensk folkemusiker, bl.a. medlem av den anerkjente trioen Nordic.

OLAV LUKSENGÅRD MJELVA (fele/hardingfele)

www.olavmjelva.no

Rørosgutt, allsidig og prisbelønnet musiker. Spiller bl.a. i SVER og The Nordic Fiddlers Bloc.

WOLFGANG PLAGGE
(klaver og komponist)

www.vinterfestspill.no/kunstnere

En av norsk musikklivs mest sentrale personligheter. Prisbelønnet og produktiv komponist, pianist, pedagog, produsent, festivalleder og formidler. Mangeårig og kjær samarbeidspartner for Vinterfestspill i Bergstaden.

AKSEL KOLSTAD,
(klaver og komponist)

www.akselkolstad.com

Multitalent med mastergrad fra Norges musikkhøgskole. Pianist, komponist, formidler, entreprenør og musikalsk stå-opp-komiker med hele verden som virkefelt. Grunnla og driver konseptet Café de Concert i Oslo og New York.

STÅLE KLEIBERG
(komponist)

www.vinterfestspill.no/kunstnere

Profilert komponist med store bestillinger fra orkestre, ensembler og solister. Hans musikk er hyppig innspilt med fremragende kritikker. Urframføringen under ViB er bestilt av K.E. Jensen med støtte fra Norsk Kulturråd.

KNUT ERIK JENSEN
(klaver)

www.knuterikjensen.com

Frilanser og pedagog med mastergrad i klaver fra NTNU. Fra 2007 har han oppholdt seg mye i USA og vært en av de fremste eksponentene for norsk klavermusikk med over 150 solo-konsserter der. Kavlimusiker under ViB 2014.

SISSEL KYRKJEBØ
(sang)

www.sissel.net

Sissel har sunget for statsoverhoder og kongelige verden over og delt scene med superstjerner som Celine Dion, Sting, Josh Groban, Moby, Placido Domingo, José Carreras og mange, mange fler.

LYDIA HOEN TJORE
(sopran)

www.lydiahoentjore.com

Ble tidlig opptatt i det nasjonale talentprogrammet Unge Musikere. Utdannet ved Grieg-akademiet og studerer nå i København. Har vunnet sin klasse i Ungdommens Musikkmeesterskap tre ganger. Kavlimusiker under ViB 2014.

TRYGVE BRØSKE
(*pianist og komponist/arrangør*)
www.trygvebroske.no

Førsteamanuensis ved NTNU. Utdannet ved Trøndelag Musikkonservatorium og Conservatoire de Musique de Genève med Premier Prix de virtuosité våren 2001. En svært allsidig musiker og ettertraktet samspillspartner.

Foto: Nina Kämmersten

MONA STRAND
(*modist*)
www.hattemona.no

Mona Strand har skapt hatter og hode-skulpturer til hverdags og fest, til teater, film og musikalske forestillinger siden 1994. 20 kunstprosjekter i 2014 markerer hennes 20-års jubileum.

Foto: Jan Albak

RAGNHILD HEMSING
(*fiolin og hardingfele*)
www.ragnildhemsing.com

Utdannet ved Barratt Due Musikk institutt, studerer nå i Wien. Solist med stort repertoar både som klassisk fiolinist og folkemusiker. Vant den prestisjetunge Beethoven-Ringen i Bonn 2013. Kavlimusiker under ViB 2014.

RUT TELLEFSEN
(*skuespiller*)
www.vinterfestspill.no/kunstnere

Bærende kraft i norsk teater siden debuten som Kristin Lavransdatter på Det Norske Teatret i 1956. Berømt for sine rolletolkninger, bl.a. av Gunhild i Falkbergets «Den fjerde nattevakt». Ridder, første klasse av St. Olavs Orden.

HALLGRIM HANSEGÅRD
(*dans og koreografi*)
www.hallgrim.org

Nyskapende innenfor europeisk dans. Har koreografert for TV, teatre og orkestre. Verkene hans er oppført i 29 land. Mottok sølvprisen i kategorien Performing Arts i Prix Italia og for beste koreografi under ESC i 2009.

KATRINE ØIGAARD SONSTAD
(*kontrabass*)
www.vinterfestspill.no/kunstnere

Utdannet ved Hochschule für Musik und darstellende Kunst, Wien. Har vært solobassist i EU-orkestret, DR Symfoniorkester og Wiener Kammerorkester. Er medlem av Diamant-Ensemblet og spiller også i Det Norske Kammerorkester.

TRIO MEDIÆVAL

www.triomedieval.no

Anna Maria Friman, Linn Andrea Fuglseth, Berit Opheim

Siden starten i 1997 har Trio Mediæval spesialisert seg på framføring av middelaldermusikk, folkemusikk og nyskrevne verk. Trioen har utgitt flere album på det tyske plateselskapet ECM Records, og alle disse innspillingene har ligget på den amerikanske Billboard Top 10 Bestsellers List og Folk Songs (2007) ble i tillegg Grammy-nominert. Den nyligste utgivelsen, A Worcester Ladymass, mottok tyske German Record Critics' Award og har fått glitrende anmeldelser. Trioen gir konserter, radio- og TV-opptredener over hele Europa, USA og Canada – i tiltagende grad også i Asia. Trio Mediæval har vært solister med bl.a. Toronto Consort, Kristiansand Symfoniorkester, Kringkastingsorkesteret og Oslo Filharmoniske Orkester. I 2007 var Trio Mediæval Årets Festspillmusikere ved Festspillene i Bergen.

Foto: Bjo Mathiesen

OSLO STRYKEKVARTETT

www.stringquartet.com

Har siden 1991 markert seg som en av vår tids mest allsidige og nyskapende strykekvartetter. Fikk Spellemannspris for beste klassiske innspilling i 2013. Repertoaret spenner fra standardverker med vekt på Beethoven til låter av ABBA. Om «Beethoven-koden» i 2006, hvor ensemblet framførte alle Beethovens strykekvartetter, skrev Morgenbladet: «En hendelse å fortelle barnebarne om rundt år 2050.»

Har utgitt en rekke CD-innspillinger og spiller regelmessig på arenaer som Wigmore Hall, Carnegie Hall, Dortmund Streichquartett-Festival, Risør kammermusikkfest, Oslo Quartet Series, Orlando-festivalen og Canary Islands Music Festival.

GEIR INGE LOTSBERG
(Oslo strykekvartett)

er en av Norges mest ettertraktede kammermusikere. Lotsberg leder jevnlig TrondheimSolistene og underviser ved Barratt Due. Lotsberg spiller på en Guarnerius filius Andrae utlånt av Dextra Musica.

LIV HILDE KLOKK
(Oslo strykekvartett)

representerer en generasjon norske musikere på et bemerkelsesverdig høyt nivå. Hun har vunnet en rekke priser, vært solist i inn- og utland. Klock spiller på en Thomas Balestrieri utlånt av Dextra Musica.

ARE SANDBAKKEN
(Oslo strykekvartett)

er en sentral figur i norsk musikkliv, en ettertraktet pedagog og professor i kammermusikk ved Norges musikkhøgskole. Sandbakken spiller på en Matteo Goffriller utlånt av Dextra Musica.

ØYSTEIN SONSTAD
(Oslo strykekvartett)

er blant Norges fremste og mest allsidige cellister og har vunnet en rekke priser. Han er også en anerkjent komponist og arrangør. Sonstad spiller på en Jean Baptiste Rogeri utlånt av Dextra Musica.

EGOR EGORKIN
(fløyte, *Philharmonic Wind Players Berlin*)
www.berliner-philharmoniker.de/en/orchestra/musician/egor-egorkin

Studerte ved Konservatoriet i St. Petersburg og Hochschule für Musik Franz Liszt Weimar. Har arbeidet i bl.a. Gewandhaus-orkesteret i Leipzig og Berlin-Filharmonien hvor han nå er ansatt som pikkolofløyttist.

CHRISTOPH HARTMANN
(obo, *Philharmonic Wind Players Berlin*)
www.christophhartmann.com/en/the-musician.html

En av vår tids fremste oboister. Først engasjert i Stuttgart-Filharmonien, deretter i Berlin-Filharmonien siden 1992. Underviser ved Karajan-Akademiet og turnerer jevnlig som solist og kammermusiker verden over.

ISHAY LANTNER*(klarinet, Philharmonic Wind Players Berlin)*www.vinterfestspill.no/kunstnere

Soloklarinettist i Israel Chamber Orchestra, Kiel Philharmonic Orchestra og medlem av West-Eastern Divan Orchestra i Sevilla. Etterspurt som kammermusiker og spiller jevnlig med Ensemble Berlin og i Berlin-Filharmonien.

MARTIN OWEN*(horn, Philharmonic Wind Players Berlin)*www.vinterfestspill.no/kunstnere

En av Europas ledende hornister. Solist, kammermusiker og professor ved Royal Academy of Music. Solohornist i BBC Symphony Orchestra etter ti år i Royal Philharmonic Orchestra og et år i Berlin-Filharmonien.

SOPHIE DARTIGALONGUE*(fagott, Philharmonic Wind Players Berlin)*www.vinterfestspill.no/kunstnere

Studerte ved Conservatoire National Supérieur i Lyon og Berlin-Filharmoniens Karajan-Akademi. Spiller kontrafagott i Berlin-Filharmonien. Har vunnet flere internasjonale konkurranser og er ofte solist med europeiske orkestre.

MOSKUSTRIOwww.moskustrio.no*Anja Lauvdal, klaver**Fredrik Luhr Dietrichson, bass**Hans Hulbækmo, slagverk*

Trioen har vært del av det kreative miljøet ved Jazzlinjen ved NTNU og var det første jazzbandet som vant Grappas årlige Debutantpris, noe som resulterte i deres debutalbum «Salmesykket».

INGRID GRAFTÅS*(horn)*www.vinterfestspill.no/kunstnere

Rørosjente på full fart inn i det profesjonelle musikklivet etter studier ved Toneheim folkehøgskole og passering av nåløyet til Norges musikkhøgskole. Mottok Røros kommunes Bergstadstipend 2012. Kavlimusiker under ViB 2014.

Foto: Ivar Øien

HULBÆKMO/JACOBSENS FAMILIEORKESTER

www.vinterfestspill.no/kunstnere

Alf Hulbækmo, tangenter, saxofon og munnspill

Hans Hulbækmo, slagverk, munnharpe og sag

Tone Hulbækmo, vokal, harpe, lyre og trøorgel

Hans Fredrik Jacobsen, gitarer, torader, fløyter og saxofon

Velkommen inn i familien Hulbækmo/Jacobsens frodige og lekne musikalske univers! Sammen har de vært på reiser verden over og blitt inspirert. Noe av dette vil dukke opp under Vinterfestspill, men det blir også musikk fra hjemlige trakter og musikk komponert av hver og en av dem. Her er det plass til både samspill og individuelle prestasjoner, som i familier flest!

ELISABETH MATHESON

(skuespiller, Snømrøkt)

www.vinterfestspill.no/kunstnere

En allsidig og sterk formidler, utdannet ved Statens Teaterhøgskole. Derfra kom hun til Den Nationale Scene i Bergen og fra 1993 ble hun fast ansatt ved Det Norske Teatret. Hovedroller ved bl.a. Trøndelag Teater og Riksteatret.

BERGMUND SKASLIEN

(bratsj, Snømrøkt)

www.vinterfestspill.no/kunstnere

Utdannet ved NTNU, Griegakademiet og NMH. Har deltatt ved Moldejazz og en rekke andre festivaler. Samarbeid med kjente artister og ensembler har gitt Spellemannspriser for beste jazz-, beste vise- og beste klassiske plate.

Foto: Romy Danielsen Photography

HEIDI SKJERVE

(vokalist, Snømrøkt)

www.vinterfestspill.no/kunstnere

Utdannet ved Jazzlinja NTNU og Kungliga Musikhögskolan i Stockholm. Synger i vokalensembler Trondheim Voices og har medvirket i Trondheim Jazzorkester. Har gitt ut to egenkomponerte album med sin egen kvintett.

ØIVIND FARMEN
(*akkordeon, Snømørkt*)
www.vinterfestspill.no/kunstnere

Spellemannsprisnominert akkordeonist med allsidige musikalske virkefelter. Frilansmusiker innenfor ulike sjangre og engasjert ved NTNU, Institutt for musikk, hvor han underviser i akkordeon, kammermusikk og musikkformidling.

MARCUS PAUS
(*komponist, Eli Sjursdotter*)
www.vinterfestspill.no/kunstnere

En av de mest bestilte og fremførte norske komponistene i sin generasjon. Utdannet ved Norges musikkhøgskole og Manhattan School of Music. Har komponert kammermusikk, solo-verker, vokalmusikk, en symfoni og flere operaer.

ERLING DAHL JR.
(*konservert*)

En sentral skikkelse i norsk musikkliv, blant annet som direktør og programsjef ved Festspillene i Bergen, direktør for Trolldhaugen og styremedlem i Vinterfestspill i Bergstaden. Flittig brukt som foredragsholder og holder jevnlig konsertintroduksjoner i inn- og utland.

KJERSTIN LØVDAL
(*sopran, Eli Sjursdotter*)
www.vinterfestspill.no/kunstnere

Utdannet ved Griegakademiet og Norges Operahøgskole. Kommende norsk operastjerne. I sesongen 09/10 ble hun engasjert som solistpraktikant ved Den Norske Opera og Ballett og debuterte der i Mozarts Figaros bryllup.

DAVID FIELDER
(*tenor, Eli Sjursdotter*)
www.operaen.no/om-dnub/gjestesolister/david-fielder

Utdannet ved University of North Texas, Griegakademiet og Operahøgskolen i Oslo. Har gjort over 40 musikal-, operette- og operaroller. Frilanssanger i Tyskland, Norge og Sverige samt underviser ved Bårdar-akademiet i Oslo.

KNUT STIKLESTAD
(*bass, Eli Sjursdotter*)
www.vinterfestspill.no/kunstnere

Vokal- og formidlingskunstner med usedvanlig bredt erfarings- og interessefelt innenfor opera, oratorium og lied med en rekke CD-utgivelser bak seg. Tilegnet flere samtidsverker. Også virksom som regissør og pedagog.

Foto: Bernt Gullrud

TRONDHEIM BAROKK

Kunstneriske ledere: Martin Wåhlberg og Erik Skanke Høsøien

www.trondheimbarokk.no

Trondheim Barokk er et fleksibelt ensemble for fremføring av tidligmusikk med et særlig fokus på musikk fra 1600- og 1700-tallet. Med base i Trondheim forener ensemblet fremragende enkeltmusikere som alle har individuelle internasjonale karrierer på sine instrumenter. Ensemblet ble grunnlagt i 2009 av teorbist Erik Skanke Høsøien og barokkcellist Martin Wåhlberg. TB har turnert og opptrådt på festivaler i Norge og i utlandet og spilte i 2012 inn to CDer (K617/Harmonia Mundi og SIMAX). Ensemblet har til større orkesterprosjekter engasjert fremragende internasjonale ensembleledere, blant disse Sigiswald Kuijken som i årene fremover vil fortsette samarbeidet. Trondheim Barokk samarbeider med den utøvende utdanningen ved Institutt for musikk ved NTNU om tilretteleggelse for unge musikeres utvikling innenfor tidligmusikk.

SNØMØRKT – VÅRT DYRE FEDRELAND

MORSETFAMILIEN, SELBU 1943

Teaterstykket «Snømørkt» vart framført for fulle hus i Selbu kyrkje i februar og mars 2013, og i Ila kyrkje under Olavsfestdagane i Trondheim i august 2013. Elisabeth Matheson hadde manus og regi. Terje Bjørklund komponerte musikken. 20 skodespelarar og 3 musikarar fortalde historia om familien Morset sin motstandskamp under 2. verdskrigen. Historia vart fortald i kyrkjerommet fordi ho der går inn i ein større samanheng: Eit menneske kan bli bærer av skyld sjølv om det har handla godt. Veggen gjennom lidning og offer kan føre til siger og fred, om mennesket er i stand til å ta imot og gje tilgjeving. For 70 år sidan var det vi som var flyktningane. Vi flykta austover. Sola står opp i aust. Altaret ligg alltid i aust. Der ligg håpet.

Terje Bjørklund konsentrerte komposisjonen rundt dei 6 gamle katolske messeledda. Desse tekstane frå Bibelen har vorte framførte i 2000 år, på latin og gresk, også i tusen år her i våre heimstadkyrkjer. I «Snømørkt» spring desse gamle tekstane ut av relasjonane mellom menneska og situasjonane dei opplever. Tekstane kan enno bere fram mennesket sitt rop til Gud. Terje Bjørklund sin komposisjon gir rom for improvisasjon. Difor valde han desse tre musikarane til «Snømørkt»: Øyvind Farmen, akkordeon - Bergmund Skaslien, bratsj - Heidi Skjerve, vokal.

Historia om Marit og Peder Morset og dei sju sønene deira har sterk levkraft. Det har vorte utstilling og videoinstallasjon på Rustkammeret i Erkebispegården i Trondheim, kortfilm og foredrag. I konsertversjonen fortel skodespelar Elisabeth Matheson historia slik ho tenkjer seg at Marit Morset, mor til sju gutar, kunne ha fortald. Om ho hadde hatt ord. Og tid. Marit Morset døydde i 1948. 53 år gammal; utsliten av krigen. Det vart dyrt, fedrelandet.

«KJÆRLIGHETEN ER ET BRENNENDE RIS»

OM KAMMEROPERAEN «ELI SJURSDOTTER»
LIBRETTIST OLA JONSMOEN

Johan Falkberget var ein etablert forfattar da han i 1913 gav ut romanen Eli Sjursdotter. Likevel vil kanskje dei som kjenner Falkbergets mektige forfatterskap meine at hans rike forteljetaleant enno var inne i ein utviklingsfase. Korleis den kunstnarlege disiplinen blir sikrare ser ein til dømes om ein følger dei sterke kvinnene som Falkberget så å seie meislar fram og grunnfjellet, Eli, Gunhild, An-Magritt.

Men Johan Falkberget var alltid ein frodig og folkeleg forteljar. Eg er dertil freista til å seie at han nærast hadde ein filmskapars sans for intense skiftningar og spenningstoppar som driv eit handlingsforløp mot dramatisk konsekvens. Hans innsikt i menneskesinn skapar medkjensle sjølv med dei mindre sympatiske i det store persongalleriet han spelar på, og hans kunnskapsrike interesse for kvardagsfolks lagnad, samfunnsvilkår og levesett i historisk fortid er mangfasettert og truverdig. Det livet menneske som livsberga seg i fjellbygdene levde, og dei eigenskapane dei måtte ha for å overleve, var nerven i Falkbergets livsverk. Å fortelje om dette livet, sannferdig, kjærleg og stolt kjente han som sitt ansvar og si livsoppgave. At han også var ein gudfryktig humanist og lettrørt romantikar utdjupar biletet.

I Eli Sjursdotter hentar Falkberget emne frå tidleg på 1700-talet. General Armfeldts tilbaketog over Tydalsfjella er det tragiske bakteppet både for det som hender og det som har grodd fast i menneskehjarte av uforsonleg nasjonalkjensle. Ufred og krig har lagt etter seg hat til grannefolket. Det fins ikkje medynk med utsvelte, streifande dragonar som i dobbelt forstand er forakta flyktningar.

Fra filmatiseringen av «Eli Sjursdotter» i 1937.

Meir enn tre hundreår har gått sia den svenske arméen fraus i hel ved Essandsjøen, men romanen har naturskildringar og eit historisk faktagrunnlag som folk lett vil stadfeste til karrige fjellbygder og verharde fjell og vidder ikring Bergstaden.

Eli er einaste barnet til Sjur Halgutusveen. Det blir sagt på kjerkebakken at ho er den vakraste jenta i Ålen. Far hennar, ættebyrg og omsynslaut

Ola Jonsmoen
(librettist, Eli Sjursdotter)
www.wikipedia.org

En nestor i det norske litterære miljøet, virksom i de fleste sjangre fra roman via lyrikk til petit. Høyt verdsatt som radiokåsør. Tildelt bl.a. Kongens fortjenstmedalje i gull og Målprisen fra Noregs Mållag.

stolt av Eli, er ubøyeleg i sitt hat mot svenskane. Han opplever det som eit uavvendeleg nederlag at Eli, første sommaren ho er seterjente ved Rugelsjøen, forelskar seg i den svenske dragonen Pelle Jønsson, som streifar som rømling i fjella. I sitt forblinda stridsinn og si såra ættekjensle, driv Sjur Eli frå seg. Ho og Pelle blir jaga av Sjur og hans medkumpanar, og må livberge seg i ville fjellet. Skjebnen er utan nåde. Dei frys, sveltet og er forvilla av einsemd og angest. Sjur greier til sist å ta livet av Pelle, men støyter samtidig Eli frå seg for godt. Ho streifar i vilske ikring i fjella heilt til Sjur til sist finn henne død under isbreen i Bersfjellet. Tre ord rommar heile spennet i Sjurs tragiske lagnad. Han bøyer seg over liket av dottera og seier: «Søv du, Eli?»

I dei tekstene eg har skrivne prøver eg å gjenskape kjensle- og meiningsberande element i romanen. Eg har bevisst vore på vakt mot alt som kan minne om pastisj, men Falkberget har formuleringar som høgger seg fast, og nok indirekte kjem fram i tekstene.

Det eg skriv vil aldri vere eit forsøk på å konkurrere med Falkberget – det ville vere ein tapt kamp – eg må bruke mine eigne ord, mi uttrykksform, mine eigne erfaringar, mi eiga tid som referanserammer ikring det eg har tolka som Falkbergets intensjon. Fordi sterk konsentrasjon er ei føresetning for operaen, er element eg gjerne skulle hatt med valt bort, til dømes den folkelege humoren, som Falkberget hadde glede av og moro med i desse åra av forfattarskapet. Eg må tilstå at eg saknar den, som balanseelement i eit elles tragisk emne. At noe av det romantiserte preget av seteridyll er borte, finn eg derimot rimeleg og rett. Ung kjærleik fins uavhengig av uttrykksform, slik det òg er med det slektskapet i kjærleiksevne og stridsinn som fører Eli og Sjur mot ein hjartelaus ende. Attom tragedien fins ein livsstyrke vi ikkje må gløymme. Den gjer også Pelle Jønsson til ein medkjempar i den nådelause kampen mellom kjærleik og hat, ja lykke og avsnitt, i ein vakker, mektig og frosthard natur.

La deg inspirere!

Form til fjells ønsker alle opplevelser og inntrykk velkommen i møte med «den femte årstid».

form til fjells

Stolt støttespiller

Vi er stolte av å være en aktiv støttespiller for lokale lag og foreninger, og ønsker å bidra til rike kulturopplevelser i vår region.

 Røros E-verk

 Infonett Røros

EURONICS

Kunst i Bergstaden

Kunstutstilling på Bergstadens Hotel 11.–16. mars. De gode måltidene får du hos oss! www.kunstibergstaden.no

Gaven som varmer

Vi er stolte og glade for å bidra med varme ullpledd til Vinterfestspill i Bergstaden.

Røros
TWEED

coop

Røros

NORSK
KULTURRÅD

Scenic
Festivals
of Norway

«FRA KOBBERTIDENS KATEDRALER»

Programmet gjensker klangen fra Østersjøens store katedraler fra tiden på midten av 1600-tallet. En rekke musikere i generasjonen før den store Bach, som for eksempel Buxtehude, hadde hele Østersjøen som arena og forflyttet seg fra det ene hoffet til det andre, fra Polen, Nord-Tyskland og København til Stockholm og Christiania. Programmet byr på hele bredden i dette repertoaret, fra feiende flotte kantater med trompeter og pauker, til sarte nedtonede meditative stykker. Vi finner en rekke tyske og svenske komponister, som alle på et eller annet vis hadde en forbindelse til de nordiske landene.

Flere av komponistene hadde tilknytning til det svenske hoffet. Pierre Verdi er et eksempel på utenlandske musikere som kom til Norden. Da den unge dronning Kristina (som senere skulle abdisere fra tronen for å leve livets glade dager i Roma) ville ha et mer spennende liv ved hoffet, fikk hun hentet Pierre Verdi sammen med en gruppe fiolinister fra Paris for at de skulle gjensker den samme ballettmusikken og de samme festlige ballene som preget slottene i Paris. Men det var ikke bare fest og moro for den unge regenten i Stockholm. Verdi skrev også kirkemusikk, noe man tydelig ser i hans nydelige lille verk «Christus är mitt lif», som til og med er forsynt med svensk tekst. Det var imidlertid ikke bare franske musikere ved Kristinas hoff. Konkurransen fremmer skaperkraften, og i Stockholm måtte franskmennene og italienerne kappes om dronningens gunst. Det fantes nemlig også en italiensk trupp hos dronningen, med komponisten Vincenzo Albrici i spissen. Også Albrici skrev til svensk tekst, som i hans vakre «Fader Vår som est i Himmelom».

I Danmark-Norge, som i Sverige, reiste musikerne. Kanskje særlig den tyske komponisten Christian Geist som foruten opphold i Stockholm også tjente lenge i København og i Göteborg. Han skriver i en intim stil, men også i et utadvent tonespråk hvor han benytter seg av kontrastene mellom den myke strykeklngen og glitrende trompetpassasjer. Blant

komponistene som virket i de nordiske områdene skiller Buxtehude seg ut som den som virkelig har blitt stående for ettertiden. Stykket «Ad Manus», til hendene, er hentet fra det utrolige oratoriet «Membra Jesu Nostri» hvor hver sats beskriver en utvalgt kroppsdel hos den døende Jesus på korset. Kantaten Heut triumphieret Gottes Sohn er et av hans flotteste verker. Med sine danske aner og sterke nordiske tilknytning er det ikke desto mindre spennende at det var hos Buxtehude, kanskje mer enn hos noen annen, at den unge Johann Sebastian Bach fant sitt store forbilde.

Med sin majestetiske beliggenhet, sin utforming og ikke minst sine dimensjoner, danner Bergstadens Ziir en særlig god ramme for denne musikalske reisen i et Nord-Europa hvor gravesamfunnet på Røros stod i kontakt med hele Norden.

KAMMER-GÅTEN

Gjennom riktig løsning og innlevering av gåten under, blir du med i trekningen om fribilletter til neste års Vinterfestspill i Bergstaden! Første ledd i oppgaven består av å besvare de ViB 2014-relaterte spørsmålene eller stokke om bokstavene i anagrammene til fornuftige løsninger ved hjelp av god fantasi og tipsene i parentes.

HAMSTERMAN (komponist):

ViBs «tonemalerier»:

Norsk tittelversjon på Françaix' verk under «Vandrer»-konserten:

TOTAVEG (stilisert barokk dansesats):

Eminent librettist under ViB 2014:

Så skal bokstavene plassert på de fargede feltene omstokkes til et meningsfylt utsagn:

Arrangørene bak Vinterfestspill i Bergstaden ønsker selvsagt å skape både musikalske jordskjelv og kunstneriske rystelser, men mest av alt handler det om:

Dersom du ønsker å delta i trekningen, klipper du ut svarslippen med løsning, navn og adresse og leverer den til en av våre billettkontrollører eller programselgere innen søndag 16. mars kl. 14.00. Vinneren kunn-
gjøres under årets siste konsert.

Lykke til med Kammer-gåten 2014!

Navn:

Adresse:

Telefon:

Kavlifondet

G. Kavli og Knut Kavlis Almermytstige Fond

RørosBanken

SCANDINAVIAN
BUSINESS SEATING

RØROS HOTELL

NIKI

NORSK
KULTURRÅD

RØROS KOMMUNE

Sør-Trøndelag fylkeskommune

FORM TIL FJELLS
RØROS E-VERK

COOP RØROS
BERGSTADENS HOTEL

SVS HOLDING
RØROS TWEED

KONTAKT OSS GJERNE:

Vinterfestspill i Bergstaden

Peder Hiorts gate 2

Pb 61, 7361 Røros

Tlf. 72 41 04 20

roros@vinterfestspill.no

www.vinterfestspill.no